

Concept Besluit toekomst pensioenen

Reactie op de internetconsultatie

29 april 2022

Introductie

Ortec Finance maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de internetconsultatie Besluit toekomst pensioenen. Met dit conceptbesluit wordt een aantal openstaande vragen rondom de Wet toekomst pensioenen beantwoord. Dat is wat ons betreft positief. Wel roepen de voorgestelde wetteksten soms weer nieuwe vragen op. Of zien wij aandachtspunten die wellicht aanpassing behoeven.

Wij bespreken onze belangrijkste vragen en aandachtspunten:

1. Creëer consistentie bij de vereiste scenario-analyses.....	3
2. Laat extra eis met betrekking tot delen van inflatierisico los	3
3. Toelichting gewenst bij maatstaven risicohouding.....	3
4. Netto-profijt vereisten bij transitie-ftk en eenmalige toeslag 2022 onuitvoerbaar.....	4
5. Meer duiding over rol kritische dekkinggraad in overbruggingsplannen	5
6. Meer duidelijkheid gewenst rondom de eisen aan de solidariteitsreserve	5
7. Meer duidelijkheid gewenst rondom vaststelling netto profijt voor verschillende premieafspraken.....	5
8. Advies: Doorleven voorgestelde wetgeving	6

1. Creëer consistentie bij de vereiste scenario-analyses

Het conceptbesluit introduceert een nieuwe wettelijke term, de scenario-analyse. Het gaat daarbij specifiek om “*een scenario-analyse waarbij gebruik wordt gemaakt van de uniforme scenariosets*”. De term komt vervolgens op meerdere momenten terug in de voorgestelde wetteksten.

Naast deze uniforme scenario-analyses wordt er op onderdelen gesproken over ALM-analyses op basis van eigen scenario's. Wij vinden het positief dat mogelijkheden worden geboden om eigen scenario's te hanteren. Met name voor het bepalen van beleid zijn deze scenario's geschikter dan de uniforme scenario's.

Wij constateren echter dat het conceptbesluit wat inconsistent is bij de te hanteren scenario's. Bij het opheffen van de leenrestrictie moeten pensioenuitvoerders de uniforme scenario's toepassen. Bij de onderbouwing van de renteafdekking juist de eigen scenario's hanteren. En voor de reserves mogen pensioenuitvoerders kiezen welke scenario's zij willen hanteren.

Wij pleiten ervoor om hier meer consistentie in aan te brengen. Als stelregel denken wij dat pensioenuitvoerders bij de bepaling van hun beleid altijd gebruik moeten kunnen maken van eigen scenario's. Bij de (wettelijke) toetsing van het beleid zijn uniforme scenario's wenselijk.

2. Laat extra eis met betrekking tot delen van inflatierisico los

In het conceptbesluit wordt specifiek ingegaan op de afdekking van “*onverwachte inflatie*” via de solidariteitsreserve en risicodelingsreserve. Pensioenuitvoerders moeten op voorhand een niveau definiëren waarbij sprake is van die onverwachte inflatie. Naar onze mening is het niet nodig om deze bepaling op te nemen in de wetteksten. Voor alle risico's die via de reserves worden gedeeld, zal immers onderbouwd moeten worden hoe de risicodeling wordt ingevuld, en hoe geborgd wordt dat dit evenwichtig is. Er is geen duidelijke reden om het inflatierisico zo expliciet eruit te lichten.

3. Toelichting gewenst bij maatstaven risicohouding

De maatstaven voor de risicohouding worden in dit conceptbesluit wel gedefinieerd, maar niet nader toegelicht. Een toelichting is naar onze mening wel wenselijk. Bij de verwachtingsmaatstaf wordt bijvoorbeeld gesproken over “*hypothetisch geheel risicomijdend beleggingsbeleid*”. Het is ons nog onvoldoende duidelijk wat hier exact mee wordt bedoeld.

Daarnaast worden alle maatstaven nu bepaald met behulp van “*naar overlevingskans gewogen, gemiddelde verwachte reële pensioenuitheringen*”. Dit betreft een wijziging voor de risicomatstaf ten opzichte van de huidige maatstaf voor premieovereenkomsten. Wij denken

dat het goed is als aangegeven wordt wat de overwegingen zijn van deze wijziging. Hierbij willen we meegeven dat middeling van pensioen over het leven ook kan leiden tot onvoldoende zicht op de risico's.

Inhoudelijk constateren wij dat alle maatstaven een relatief karakter hebben. Dat kan soms ongewenste gevolgen hebben. Zo kan de grens van de risicomatstaf doorbroken worden op het moment dat het verwachte pensioen stijgt en het pensioen in slecht weer gelijk blijft. Voor de deelnemers is dit echter een positieve ontwikkeling. En dus geen ontwikkeling die aanpassing van het beleggingsbeleid vereist.

Wij geven daarom in overweging mee om niet alleen relatieve maatstaven te definiëren. En roepen op om ieder geval oog te hebben voor de mogelijke gevolgen van de huidige definities.

Met betrekking tot die definities merken wij tot slot op dat er nu louter naar de lange termijn wordt gekeken. Diverse wetenschappelijke onderzoeken maken echter duidelijk dat mensen juist zeer gevoelig zijn voor schommelingen op de korte termijn. En dan met name verliezen op de korte termijn. Wij begrijpen dat de risicohouding primair gericht is op de lange termijn, maar denken dat het belangrijk is om ook aandacht te hebben voor de korte termijn.

4. Netto-profijt vereisten bij transitie-ftk en eenmalige toeslag 2022 onuitvoerbaar

Bij de internetconsultatie Wet toekomst pensioenen hebben wij aangegeven twijfels te hebben bij de vereiste onderbouwing bij gebruikmaking van het transitie-ftk. Wij zijn van mening dat het toepassen van netto profijt een te zwaar instrument is voor deze korte analysehorizon.

De eis is blijven staan in de conceptwet en daarom wordt in dit conceptbesluit meer invulling aan deze eis gegeven. Onze bezwaren gelden echter ook nog steeds. Puur praktisch gezien is het onuitvoerbaar om in een netto profijt analyse een situatie door te rekenen waarbij tot aan invaren (zeg gedurende 2 jaar) een transitie-ftk wordt doorgevoerd en daarna het kapitaal wordt verdeeld. Het is niet alleen technisch onuitvoerbaar, maar ook bestuurlijk onuitvoerbaar. Er moet dan namelijk naar elke combinatie van dekkingsgraad en rente worden gekeken naar de verdeling van het vermogen over de persoonlijke kapitalen, de solidariteitsreserve, de compensatiereserve etc. Wellicht bedoelt de wetgever hier dat er ten behoeve van de vergelijking ook na het transitiemoment een ftk beleid wordt gevoerd, en alleen tijdelijk er sprake is van een transitie-ftk. Dit kan dan verduidelijkt worden.

Met betrekking tot de mogelijkheid om in 2022 een toeslag te verlenen bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 105%, is in de algemene maatregel van bestuur duidelijk aangegeven dat netto profijt berekeningen niet vereist worden. In het consultatiedocument wordt echter aangegeven hoe het netto profijt berekend moet worden, als gebruik is gemaakt van deze mogelijkheid. Wij vragen ons af of de wetgever daadwerkelijk beoogt dat het netto profijt met terugwerkende kracht dient te worden berekend. Dit is namelijk onuitvoerbaar. Wij gaan ervan uit dat een vergelijking wordt gemaakt tussen de aanspraken en rechten bij regulier beleid en het beleid waarbij de toeslag is verleend.

5. Meer duiding over rol kritische dekkingsgraad in overbruggingsplannen

Met dit conceptbesluit wordt een nieuwe invulling van de term “kritische dekkingsgraad” geïntroduceerd. Allereerst merken wij op dat deze term in het huidige stelsel een andere betekenis heeft. Wij pleiten er daarom voor een andere term te hanteren, bijvoorbeeld “kritische invaardekkingsgraad”.

Daarnaast vragen wij ons af wat de rol van deze kritische dekkingsgraad is in de overbruggingsplannen die pensioenfondsen indienen. Daarvoor geldt immers dat de invaardekkingsgraad leidend is. Met name in het kader van verlagingen tijdens de transitieperiode lijkt het logischer deze te koppelen aan de absolute ondergrens voor de evenwichtige transitie, de kritische dekkingsgraad. De invaardekkingsgraad is dan meer een gewenste dekkingsgraad voor de transitie.

Praktisch gezien achten wij het voor de bepaling van de kritische dekkingsgraad noodzakelijk dat meerdere risiconeutrale scenariosets ter beschikking worden gesteld. Het volstaat namelijk niet om alleen naar een andere dekkingsgraad te kijken. Daar zullen ook andere economische uitgangspunten, zoals het niveau van de rente, bij bekeken moeten worden.

6. Meer duidelijkheid gewenst rondom de eisen aan de solidariteitsreserve

De toelichting beschrijft dat “op voorhand voorkomen” moet worden “dat generaties uitsluitend baten of lasten zullen ondervinden door inzet van een solidariteitsreserve.” Hoe heeft de wetgever dit bedoeld? Immers bij het initieel vullen van een solidariteitsreserve zal dit met name ten koste gaan van bestaande generaties (vergeleken met de situatie dat het vermogen over de pensioenspaarsaldi verdeeld zou worden). Hierdoor dragen ouderen veelal meer bij aan de reserve dan jongeren. Dit wil niet zeggen dat ouderen nooit iets zullen ontvangen uit de reserve, maar per saldo is de verwachting dat ze een deel van de reserve zullen doorgeven naar jongeren. Voldoet deze invulling aan de gestelde eis? Wij zijn van mening dat dit voldoet als duidelijk gemaakt wordt dat alle generaties de mogelijkheid hebben om iets uit de reserve te ontvangen (of moeten toevoegen), echter de netto waarde hiervan hoeft niet nul te zijn.

7. Meer duidelijkheid gewenst rondom vaststelling netto profijt voor verschillende premieafspraken

De wet definieert netto profijt als het verschil tussen de marktwaarde van de te verwachten pensioenuitkeringen en de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg. Hierbij is echter onduidelijk hoe moet worden omgegaan met verschillende premieopties binnen het FTK, zoals premiebijstortingen. Deze hebben immers geen betrekking op nieuwe pensioenopbouw, maar op de reeds aanwezige aanspraken. Worden deze gezien als

onderdeel van de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg, of geldt hiervoor dat deze niet aan specifieke deelnemers/pensioenopbouw kan worden toegerekend en daarmee buiten beschouwing worden gelaten in de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg? En in geval dat dit wel wordt meegenomen, op welke wijze wordt een bijstorting dan toegeedeeld aan de verschillende deelnemersgroepen?

Extra duiding in de lagere regelgeving is op dit punt gewenst.

8. Advies: Doorleven voorgestelde wetgeving

Wij adviseren de wetgever om in lagere regelgeving zo goed mogelijk via voorbeeld cases te doorleven wat de voorgestelde wetgeving in de uitwerking betekent. De vele complexe wijzigingen zijn naar ons idee nog onvoldoende in een geïntegreerd geheel bekeken. Een doorleving in een proeftuin omgeving kan naar ons idee helpen bij het verder uitwerken van de lagere regelgeving.

Contact



Mark Irwin

Senior Consultant

Mark.Irwin@ortec-finance.com



Sacha van Hoogdalem

Managing Director

Sacha.vanHoogdalem@ortec-finance.com

Rotterdam

Ortec Finance bv
Boompjes 40
3011 XB Rotterdam
The Netherlands
Tel. +31 10 700 50 00

Amsterdam

Ortec Finance bv
Naritaweg 51
1043 BP Amsterdam
The Netherlands
Tel. +31 20 700 97 00

London

Ortec Finance Ltd.
Bridge House
181 Queen Victoria Street
London, EC4V 4EG
United Kingdom
Tel. +44 20 3770 5780

Pfäffikon

Ortec Finance AG
Poststrasse 4
8808 Pfäffikon SZ
Switzerland
Tel. +41 55 410 38 38

Toronto

Ortec Finance Canada Inc.
130 Adelaide St. W,
Suite 805
Toronto ON, M5H 0A1
Canada
Tel. +1 416 736 4955

Melbourne

Ortec Finance Pty Ltd
WeWork Level 7
222 Exhibition Street
Melbourne VIC 3000
Australia
Tel. + 613 8899 6455

www.ortecfinance.com